

ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP
Zienswijze HFA begroting

PROGRAMMA
Financiën, organisatie en informatie

PORTEFEUILLEHOUDER
J. Lodders

Het Algemeen Bestuur besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken, waaronder de jaarrekening, 2024 van Het Flevolands Archief
2. Geen zienswijze uit te brengen ten aanzien van de ontwerp programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029 van Het Flevolands Archief.
3. De verhoogde bijdrage vanaf 2026 op te nemen in de kadernota van het waterschap.
4. Aan Het Flevolands Archief de zorg uit te spreken over de toekomstbestendigheid van de benodigde middelen voor het uitvoeren van de toegekende taken.

Korte samenvatting

De gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief biedt de ontwerp-programmabegroting 2026-2029 aan de deelnemers, waaronder het waterschap, aan ten behoeve van het uitbrengen van een zienswijze. En de jaarstukken, waaronder de jaarrekening, 2024 ter kennisneming.

Het Flevolands Archief voert wettelijke archieftaken uit waaronder het beheren, toegankelijk maken en houden van overgebrachte blijvend te bewaren archieven en toezichthouden op het informatie- en archiefbeheer bij de deelnemers. Bij Het Flevolands Archief zijn het rijk, de provincie Flevoland, de gemeenten Lelystad, Dronten, Urk en Zeewolde en Waterschap Zuiderzeeland aangesloten.

Het Algemeen Bestuur heeft kennis genomen van de jaarstukken 2024 en heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de ontwerp programmabegroting 2026-2029 van Het Flevolands Archief. Wel wordt in de reactie aan Het Flevolands Archief de zorg van Waterschap Zuiderzeeland overgebracht ten aanzien van de toekomstbestendigheid van de benodigde middelen voor het uitvoeren van de toegekende taken.

Relevante kaders

- Gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief;
- Wet gemeenschappelijke regelingen.

Lelystad, 20 mei 2025

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

Aanleiding

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Het Flevolands Archief (HFA) voert voor de deelnemende overheden wettelijke archieftaken uit. Het Flevolands Archief beheert de overgebrachte blijvend te bewaren archieven van de partners en houdt toezicht op de nog niet overgebrachte archieven. Naast Waterschap Zuiderzeeland zijn ook het rijk, de provincie Flevoland en de gemeenten Lelystad, Dronten, Zeewolde en Urk deelnemer aan Het Flevolands Archief. Het rijk heeft echter aangegeven per 1 januari 2027 uit de GR te willen treden. Het rijk blijft voor de fysieke archieven wel betrokken bij Het Flevolands Archief maar zal niet deelnemen aan de e-depot voorziening. Heemraad J. Lodders is namens Waterschap Zuiderzeeland lid van het Algemeen Bestuur van deze GR.

Op 7 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van Het Flevolands Archief de ontwerp-programmabegroting 2026-2029 toegezonden aan de partners. Met het verzoek een eventuele zienswijze bij voorkeur voor 25 juni 2025, maar uiterlijk 27 juni 2025 in te dienen.

Tegelijk met de ontwerp-programmabegroting 2026-2029 zijn ook de jaarstukken, waaronder de jaarrekening, 2024, door HFA aan de partners ter kennisname gestuurd. De jaarstukken zijn voorzien van een goedkeurende verklaring van de accountant.

Beoogd effect

Voldoende middelen beschikbaar te stellen t.b.v. de verhoogde bijdrage aan Het Flevolands Archief. Aan Het Flevolands Archief kenbaar te maken dat Waterschap Zuiderzeeland geen zienswijze uitbrengt ten aanzien van de ontwerp-programmabegroting 2026-2029 van Het Flevolands Archief. Maar wel zorgen heeft over de toekomstbestendigheid voor het kunnen uitvoeren van alle wettelijke taken.

Onderbouwing beslispunten

1.1. De jaarstukken 2024 waaronder de jaarrekening 2024 van Het Flevolands Archief voldoen aan de verantwoordingseisen.

De jaarrekening 2024 is voorzien van een goedkeurende verklaring van de accountant. Deze is als bijlage III bij de jaarstukken 2024 opgenomen. Het tekort van ca. € 85.000, welke wordt gefinancierd vanuit de algemene reserve van HFA, is lager dan begroot. De omvang algemene reserve bedraagt € 87K en is daarmee rechtmatig.

2.1. Op grond van artikel 21 van de Gemeenschappelijke Regeling Het Flevolands Archief wordt de ontwerpbegroting (voor het komende begrotingsjaar) met een meerjarenraming (voor de drie daaropvolgende jaren) toegezonden aan de verschillende organen van de deelnemende partners voor het uitbrengen van een zienswijze.

Voorgesteld wordt geen zienswijze op de programmabegroting 2026-2029 uit te brengen. De ontwerp programmabegroting van Het Flevolands Archief voldoet aan de criteria uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De begroting is reëel en in lijn met eerdere besluitvorming door het Algemeen Bestuur van Het Flevolands Archief.

3.1. De verhoogde bijdrage van de deelnemers is noodzakelijk om de wettelijke archieftaken te kunnen uitvoeren.

Op verzoek van het Algemeen Bestuur van Het Flevolands Archief is een overzicht gemaakt van de te verwachten benodigde middelen voor het adequaat kunnen uitvoeren van de wettelijke taken in de toekomst. Daarbij zijn drie scenario's aan het Algemeen Bestuur van Het Flevolands Archief voorgelegd. Besloten is tot het scenario 'reëel begroten' dat voldoende middelen biedt om reeds gerealiseerde formatie-uitbreiding te kunnen behouden en de wettelijke taken op minimaal vereist niveau te kunnen uitvoeren.

De op basis daarvan opgestelde programmabegroting betekent voor 2026 een toename van de begrote bijdrage van ca 13% (+ € 8.687 inclusief BTW).

4.1. De toekomstbestendigheid van Het Flevolands Archief staat onder druk.

Zoals blijkt uit het voorwoord bij de ontwerp programmabegroting biedt naar het oordeel van Het Flevolands Archief zelf echter alleen het scenario 'toekomstbestendigheid' voldoende middelen voor een robuuste organisatie die in staat is om, gezien de toekomstige ontwikkelingen op haar taakgebied, de kwaliteit daarvan ook na 2026 te waarborgen en de doelen uit het meerjarenbeleidsplan van Het Flevolands Archief te realiseren. In de concept-reactie op de programmabegroting wordt de zorg daarover door het waterschap geuit. Tevens wordt de wens geuit om, conform Waterschapsbesluit, een 5-jaarlijkse periode te hanteren voor de komende begrotingen.

Alternatief

Voor een alternatief is op dit moment geen ruimte. De programmabegroting minder laten stijgen dan nu voorgesteld zou leiden tot het niet kunnen voldoen aan minimaal de vereiste wettelijke taakuitvoering door Het Flevolands Archief. Voor het verhogen van de programmabegroting naar het niveau toekomstbestendig is onvoldoende draagvlak bij een meerderheid van de deelnemers.

Kanttekeningen en risico's

De aangekondigde uittreding van het rijk uit Het Flevolands Archief is al enkele malen uitgesteld maar inmiddels lijkt uittreding per 1-1-2027 een realistisch perspectief. De huidige fysieke rijkscollecties die Het Flevolands Archief beheert zullen daar blijven en met een rijksbijdrage bekostigd. De bijdrage voor 2026 zal daarvoor uitgangspunt zijn. dit is een belangrijke overweging om de begroting en bijdragen voor 2026 aan te passen. Het rijk zal geen gebruik maken van het e-depot (digitale archiefbewaarplaats) van Het Flevolands Archief.

Met het uittreden van het rijk zal de GR opnieuw aangepast moeten worden. Deze aanpassing moet niet alleen technisch van aard zijn maar ook gericht op het toekomstbestendig in balans brengen van taken en middelen van Het Flevolands Archief. Het is zaak dit proces tijdig te starten en de deelnemers hierin mee te nemen.

Financiën en capaciteit

Voor de begroting 2026 gaat Het Flevolands Archief uit van een stijging van de totale lasten van € 1.572.316 naar € 1.833.833. Voor de reguliere bijdragen van de deelnemers wordt uitgegaan van een toename van € 1.068.358 naar € 1.403.558. Deze wordt evenredig over de partners verdeeld naar rato van de huidige reguliere bijdragen. Voor het waterschap betekent dit een toename van € 17.811 naar € 24.515, procentueel een grote stijging maar in absolute zin beperkt (€ 6.704).

Daarnaast wordt het e-depot apart gefinancierd, de begrote bijdrage daarvan wordt marginaal aangepast. De totale bijdrage van Waterschap Zuiderzeeland zoals die in de programmabegroting 2026-2029 van het Flevolands Archief is opgenomen is in de onderstaande tabel weergegeven.

Bijdrage	2025	2026	Verschil	Percentage
Regulier	€ 17.811	€ 24.515	€ 6.704	37,6%
E-depot	€ 37.676	€ 38.151	€ 475	1,3%
BTW	€ 11.652	€ 13.160	€ 1.508	12,9 %
Totaal	€ 67.139	€ 75.826	€ 8.687	12,9%

Begrotingswijziging

Niet van toepassing.

Communicatie

De ontwerpbegroting is door het waterschap van 10 april 2025 tot en met 16 mei 2025 ter inzage gelegd.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief ontwerp-programmabegroting 2026-2029 van Het Flevolands Archief;
- Ontwerp-programmabegroting 2026-2029 van Het Flevolands Archief;
- Jaarstukken 2024 van Het Flevolands Archief;
- Conceptbrief aan Het Flevolands Archief in reactie op verzoek om zienswijze.